

VOORBLAD VOOR RAADSBUNDEL, bundelnummer: 5
12ini00684

1. Onderwerp:	Wmo-beleidsplan 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek	
2. Voor welke raads­cyclus:	19 april / 4 ^e cyclus 2012	
3. Agendering:	☐	Raadsrotonde in Dru Cultuurfabriek 29 maart 2012
	☒	Gemeenteraadsvergadering in Dru Cultuurfabriek
	☐	Werkbezoek op locatie
4. Behandelwijze:	☐	Bespreken
	☐	Kennis van nemen
	☐	Richting geven aan kaderstelling
	☐	Controleren
	☒	Vaststellen door gemeenteraad
5. Indien raadsrotonde, hoeveel behandel­tijd is naar schatting nodig:	☐	drie kwartier
	☐	een uur
	☐	vijf kwartier
	☐	twee uur
	☐	twee en een half uur
6. Samenvatting hoofdpunten:	Het Wmo-beleidsplan 2012-2015 bevat de visie en de beleidkaders van de gemeente op het terrein van maatschappelijke ondersteuning. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd het Wmo-beleidsplan 2012-2015 vast te stellen.	
7. Aan raadsleden mee te zenden stukken:	- Raadsvoorstel Wmo-beleidsnota 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek - Wmo-beleidsnota 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek - Raadsbesluit	
8. Achterliggende stukken:	Adviesbrief Wmo-raad Oude IJsselstreek	
9. Is er behoefte aan een mondelinge inleiding/ toelichting:		
10. Zijn er burgers, bedrijven, organisaties die bericht van raadsbehandeling moeten krijgen?	Ja, alle organisaties die ook een uitnodiging hebben ontvangen voor de bijeenkomst over zorgzaam burgerschap, die op 10 december 2011 heeft plaatsgevonden.	
11. Opmerkingen Van het Presidium:		
12 Portefeuillehouder:	W.E.N. Rijnsaardt	
13 Meer informatie bij:	M. Roelvink teamleider Welzijn en Onderwijs Tel.: (0315) 292 403 e-mail: m.roelvink@oude-ijsselstreek.nl	
14. Opmerkingen raadsgriffie		

Raadsvoorstel

12int00119

Datum raadsvergadering : 19 april 2012

Bundelnummer : 16

Onderwerp : Wmo-beleidsplan 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek

Voorgestelde beslissing:

1. Kennisnemen van het advies van de Wmo-raad Oude IJsselstreek over het Wmo-beleidsplan 2012-2015.
2. Het Wmo-beleidsplan 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek vaststellen.

Aanleiding

Het motto van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is 'meedoen'. Iedereen in de samenleving moet kunnen meedoen, maar meedoen is niet voor iedereen even vanzelfsprekend, zelfs niet na vier jaar Wmo-wetgeving. Ouderdom, handicap, sociaal economische klasse of 'moeilijkheden thuis' kunnen hindernissen opwerpen die het moeilijk maken om in de maatschappij te participeren. Diverse ontwikkelingen vragen om een heroriëntatie op de maatschappelijke ondersteuning, een heldere visie en stevige beleidsdoelstellingen.

De Wmo verplicht gemeenten hiervoor een beleidsplan te maken. Dit plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning en geldt voor maximaal vier jaar.

Het eerste beleidsplan Wmo van de gemeente Oude IJsselstreek "Ieder zijn deel" was vastgesteld voor de periode 2008 t/m 2011. Om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen, om in te spelen op ontwikkelingen en om visie en kaders op het terrein van maatschappelijke ondersteuning vast te stellen is het Wmo-beleidsplan 2012-2015 opgesteld.

Wat wordt met beslissing bereikt

- De gemeente speelt in op maatschappelijke, demografische en financiële ontwikkelingen.
- De gemeente stelt een visie en bijbehorende kaders vast op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning.
- Er vindt een heroriëntatie plaats op de verhoudingen tussen gemeente, samenleving en individuele burgers. Rollen en verantwoordelijkheden worden anders verdeeld.
- De gemeente voldoet aan een wettelijke verplichting

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1 *De Wmo-raad heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een advies uit te brengen over het Wmo-beleidsplan 2012-2015.*

De Wmo-raad van de gemeente Oude IJsselstreek, waarvan de leden vanuit verschillende achterbannen benoemd zijn, neemt een belangrijke rol in. De Wmo-raad brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over het integrale Wmo-beleid en de (dienstverlening)kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning in de gemeente. De gemeente stelt de Wmo-raad in de gelegenheid om voorafgaand aan belangrijke besluiten op het terrein van maatschappelijke ondersteuning advies uit te brengen. De Wmo-raad heeft samengevat de volgende adviezen uitgebracht:

- Bested in het Wmo-beleidsplan meer aandacht aan monitoring en (tussen)evaluatie van het Wmo-beleid.
- Benoem de rol van de Wmo-raad in het Wmo-beleidsplan 2012-2015

- Het Wmo-beleidsplan straalt een positief streven uit. Het steviger denken in preventie is een goede omslag. Het plan is behoorlijk ambitieus. Er zal daarom flink ingezet moeten worden op het realiseren van de 'omslag in denken' en het behalen van de doelen
- De Wmo-raad acht het van belang om waar nodig veranderekapitaal in te kunnen zetten om vorm te geven aan de beoogde verandering.

De adviezen van de Wmo-raad zijn overgenomen in het voorliggende Wmo-beleidsplan.

2.1 Het Wmo-beleidsplan 2012-2015 omvat de (hoofdlijnen)visie van de gemeente Oude IJsselstreek op het terrein van maatschappelijke ontwikkeling.

Het beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Oude IJsselstreek vormt een visie op het gehele terrein van maatschappelijke ondersteuning in de gemeente. Het beleidsplan geeft antwoord op de vraag welke maatschappelijke effecten beoogd worden in onze gemeente en binnen welke kaders daar uitvoering aan gegeven wordt.

2.2 Het vaststellen van het Wmo-beleidsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Het vaststellen van inhoudelijke en financiële kaders is een bevoegdheid van de raad. Het Wmo-beleidsplan 2012-2015 is een kaderstellende nota.

2.3 Met het vaststellen van een heldere visie op maatschappelijke ondersteuning wordt een kansrijke en stevige basis gecreëerd om invulling te geven aan regionale samenwerking op het maatschappelijke terrein.

Met het vaststellen van een visie en kaders waarbinnen de gemeente Oude IJsselstreek vorm wil geven aan maatschappelijke ondersteuning wordt het gemakkelijker om in de uitvoering kansen tot regionale samenwerking te benutten. Bij de totstandkoming van het beleidsplan is waar mogelijk samengewerkt met de gemeente Doetinchem. De kaders van de gemeente Oude IJsselstreek laten veel gelijkenis zien met de kaders uit Doetinchem, waardoor regionale samenwerking in de uitvoering kansrijk is.

Kosten, baten, dekking

De inhoudelijke koerswijziging binnen de visie op maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Oude IJsselstreek is niet geënt op financiën, maar op het versterken van sociale verbanden en leefbaarheid, waardoor (kunnen) meedoen aan de samenleving vanzelfsprekend(er) wordt. De financiën zijn uiteraard een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van de Wmo. De beschikbaarheid van deze randvoorwaarde staat onder druk. De curatieve uitgaven op het terrein van maatschappelijke ondersteuning nemen hand over hand toe, mede aangejaagd door bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid en een vergrijzende bevolking.

De gemeente Oude IJsselstreek wil, om ook in de toekomst de mensen die het echt nodig hebben te kunnen (blijven) ondersteunen, dit patroon doorbreken. Steviger inzetten op preventie moet ertoe leiden dat op termijn minder kosten worden gemaakt aan de curatieve kant van de Wmo.

Primair zal de verandering binnen de Wmo dus budgettair neutraal moeten verlopen (met inachtneming van de bezuinigingen waar de gemeente voor staat). Middels de zbb-discussie over en de (strategische) heroriëntatie op de huidige inzet van middelen moet ruimte gecreëerd worden om steviger in te kunnen zetten op preventie en om ook in de toekomst mensen die het echt nodig hebben te kunnen (blijven) ondersteunen.

Om waar nodig een positieve stimulans te kunnen geven aan de verandering kan het 'veranderekapitaal zbb' worden benut dat reeds door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld. Dit veranderekapitaal wordt alleen ingezet voor initiatieven die meetbaar bijdragen aan de geformuleerde maatschappelijke effecten en waarvoor op geen enkele andere wijze dekking georganiseerd kan worden.

Uitvoering

Planning

- In het Wmo-beleidsplan 2012-2015 is voor de jaren 2012 en 2013 een planning opgenomen van acties die voortvloeien uit het Wmo-beleidsplan.
- Na vaststelling van de Wmo-beleidsplannen in Doetinchem en Oude IJsselstreek gaan beide gemeenten opnieuw om de tafel zitten om concrete afspraken te maken over samenwerking in de uitvoering.

Communicatie/participatie

- De Wmo-raad en de raads werkgroep sociaal hebben nauwe betrokkenheid gehad bij de totstandkoming van het Wmo-beleidsplan 2012-2015.
- Op 10 december 2011 heeft op initiatief van de raads werkgroep sociaal een inwonerbijeenkomst plaatsgevonden over zorgzaam burgerschap. Aan deze bijeenkomst hebben mensen uit het verenigingsleven, mantelzorgers, vrijwilligers en andere actieve inwoners deelgenomen. Ook waren verschillende professionele maatschappelijke organisaties aanwezig. De opbrengst van deze dag heeft een nadrukkelijke plek gekregen in (het uitvoeringsplan van) de Wmo-beleidsnota 2012-2015.

Evaluatie/verantwoording

In de Wmo-beleidsnota 2012-2015 is specifiek aandacht besteed aan monitoring en (tussen)evaluatie.

Burgemeester en wethouders,

G.H. Tamminga
secretaris

J.P.M. Alberse
burgemeester

Wmo-beleidsplan

2012 - 2015

Gemeente Oude IJsselstreek

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. De visie op hoofdlijnen; een samenvatting	5
1.1 Uitgangspunten bij de visie op de Wet maatschappelijke ondersteuning	5
1.2 Begrippendefinitie	6
2. Belangrijke ontwikkelingen	8
3. Beoogde maatschappelijke effecten en Wmo-beleidskaders	9
4. Van beoogde maatschappelijke effecten naar beleidsdoelen	11
5. Van doelen naar uitvoering per prestatieveld	12
5.1 Doelen en acties per prestatieveld	12
5.2 Tijdpad	15
6. Communicatie	17
7. Financiën	19
BIJLAGE 1: Beleidsverslag van bijeenkomst zorgzaam burgerschap	22

Inleiding

De Wet maatschappelijke ondersteuning

Het motto van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is 'meedoen'. Iedereen in de samenleving moet kunnen meedoen, maar meedoen is niet voor iedereen even vanzelfsprekend, zelfs niet na vier jaar Wmo-wetgeving. Ouderdom, handicap, sociaal economische klasse of 'moeilijkheden thuis' kunnen hindernissen opwerpen die het moeilijk maken om in de maatschappij te participeren. Diverse ontwikkelingen vragen om een heroriëntatie op de maatschappelijke ondersteuning, een heldere visie en stevige beleidsdoelstellingen.

De Wmo verplicht gemeenten een beleidsplan te maken. Dit plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning en geldt voor maximaal vier jaar. Het eerste beleidsplan Wmo van de gemeente Oude IJsselstreek "Ieder zijn deel" loopt van 2008 t/m 2011.

De Wmo is een participatiewet. Hierbij heeft het Rijk randvoorwaarden gegeven waarbinnen de gemeente het beleid mag inrichten. Binnen deze kaders is het vervolgens aan de gemeente om de ondersteuning af te stemmen op de behoefte van de inwoners. Dit gebeurt in samenwerking met individuele inwoners, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties binnen de gemeente. De belanghebbenden worden nadrukkelijk betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het 4-jaarlijkse beleidsplan.

Samenwerking met Doetinchem

Conform de bestuursopdracht van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek is samengewerkt bij de totstandkoming van de Wmo-beleidsplannen van de afzonderlijke gemeenten. De vertrekpunten van beide gemeenten verschilden behoorlijk van elkaar. De gemeente Doetinchem heeft in 2008 een 'beleidsrijk' Wmo-beleidsplan 2008-2011 opgesteld met een visie in de volle breedte van de Wmo. Dit beleidsplan is geëvalueerd en vormt (met enkele bijstellingen) het beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Doetinchem. Binnen de gemeente Oude IJsselstreek is in 2007 gekozen voor een 'beleidsarme' invoering van de Wmo waarbij in het beleidsplan drie speerpunten van beleid zijn benoemd.

Het Sociaal Actie Programma 2007 van de gemeente Doetinchem, dat als basis dient voor het Wmo-beleid in die gemeente, benoemt enkele uitgangspunten:

- Ons sociaal beleid is voor alle inwoners
- Preventie waar mogelijk
- Empowerment en inclusief beleid
- Vrijwilligerswerk en mantelzorg als pijler van het sociaal beleid
- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten
- Het spanningsveld tussen de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente en gemeenschap
- Vorming, toerusting en bereikbaarheid
- Marktwerking, maar niet ten koste van alles
- Zorgvuldig en houdbaar
- Van aanbodgericht naar vraaggestuurd
- Regie bij de gemeente

Deze uitgangspunten zijn grotendeels ook opgenomen in het beleidsplan van de gemeente Oude IJsselstreek, waarbij wel duidelijk is dat het Wmo-beleidsplan van de gemeente Oude IJsselstreek een specifiek gemeentelijk plan is, dat past bij (de ontwikkelingen en behoeften in) de gemeente Oude IJsselstreek.

Het beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Oude IJsselstreek vormt een visie op het gehele terrein van maatschappelijke ondersteuning in de gemeente. Het beleidsplan geeft antwoord op de vraag welke maatschappelijke effecten beoogd worden in onze gemeente en binnen welke kaders daar uitvoering aan gegeven wordt.

In de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek zijn momenteel Wmo-beleidsplannen opgesteld, waarbij er veel kansen en overeenkomsten liggen om in de uitvoering de samenwerking verder vorm te geven. Na vaststelling van de beleidsnota's Wmo zal de samenwerking een vervolg krijgen, waarbij samenwerkingsmogelijkheden in de uitvoering uitgewerkt worden.

Beleidsplan Wmo 2012 - 2015 gemeente Oude IJsselstreek

Kenmerkend voor het beleidsplan 2012-2015 is dat we ervoor kiezen om op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning duidelijke beoogde maatschappelijke effecten, kaders en doelstellingen te formuleren. Het Wmo-beleid is de basis (visie en kaderstelling) voor het welzijnsbeleid en de uitvoering daarvan.

Verschuivende ontwikkelingen in de maatschappij leiden ertoe dat de rollen en verantwoordelijkheden van de individuele inwoners, de samenleving en de overheid opnieuw gedefinieerd moeten worden. Dit vraagt enerzijds een enorme omslag in denken en doen van zowel individuele inwoners, de samenleving als van de overheid (en maatschappelijke organisaties waarvoor de overheid opdrachtgever is). Anderzijds is echter duidelijk dat er heel veel kracht en zelforganiserend vermogen aanwezig is binnen de Oude IJsselstreekse samenleving. Treffende voorbeelden zijn het actieve verenigingsleven, de tomeloze inzet van vele vrijwilligers en mantelzorgers, de charitatieve en verbindende rol van kerkelijke organisaties en de organisatie van vele evenementen voor en door de samenleving. Er liggen kansen om die kracht meer te benutten en te versterken. Hierin heeft de gemeente een regierol. De ene keer vraagt dat om een minder prominente rol van de gemeente, de andere keer zal de rol van de gemeente juist geïntensiveerd moeten worden.

Leeswijzer

Het Wmo-beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Oude IJsselstreek start met (de samenvatting van) de visie op hoofdlijnen (hoofdstuk 1). Hoofdstuk 2 schetst een aantal belangrijke ontwikkelingen waarop het Wmo-beleid in moet spelen. Aan deze ontwikkelingen zijn beoogde maatschappelijke effecten en (beleids)kaders gekoppeld (hoofdstuk 3). Vervolgens zijn (vanuit de beoogde maatschappelijke effecten en binnen de geformuleerde kaders) doelstellingen geformuleerd (hoofdstuk 4). De Wmo bestaat uit negen prestatievelden. Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de doelen per prestatieveld en geeft weer hoe deze doelstellingen gerealiseerd gaan worden. In de hoofdstukken 6 en 7 besteden respectievelijk aandacht aan communicatie en financiën.

1. De visie op hoofdlijnen; een samenvatting

De visie van de gemeente Oude IJsselstreek op de Wet maatschappelijke ondersteuning luidt als volgt:

De gemeente Oude IJsselstreek biedt een algemeen, preventief basisniveau voor alle inwoners en additionele ondersteuning voor mensen (en hun verbanden) die dat nodig hebben. Daarbij investeert de gemeente sterker dan nu in collectieve, preventieve inzet, waardoor curatieve inzet zoveel mogelijk beperkt wordt en beheersbaar blijft.

1.1 Uitgangspunten bij de visie op de Wet maatschappelijke ondersteuning

De verhouding tussen samenleving en overheid

Inwoners zijn primair verantwoordelijk voor hun eigen leven en leefomgeving. De gemeente is daarbij het facilitair bedrijf voor inwonerskracht en ondersteunt de inwoners die dat nodig hebben. De gemeente biedt voor alle inwoners een algemeen, preventief basisniveau.

De gemeente Oude IJsselstreek beschouwt haar inwoners niet (langer) als 'homo economicus' die zich als klant beweegt door een wereld die hij vooral als markt ziet, op zoek naar welzijn en geluk. De inwoner wordt in toenemende mate het verantwoordelijkheid dragende lid van een gemeenschap op het niveau van straat, stad of staat. Welzijn is geen attribuut van afzonderlijke burgers, maar veeleer van die gemeenschappen zelf. (In navolging van: rapport 'Burgerkracht' van Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling april 2011)

"Er valt meer winst te behalen bij een overheid die niet zozeer zelf interventies pleegt als wel de sociale omgeving activeert." (Uit: advies van Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling 2009b; 2011)

Regierol gemeente

De regierol van de gemeente is: faciliteren, inspireren, informeren en verbinden. Alleen daar waar nodig pleegt de gemeente gerichte interventies ter stimulering en ondersteuning van inwoners en de sociale infrastructuur.

Verhouding tussen collectieve en individuele voorzieningen

Het algemene, preventieve basisniveau moet er zo uit zien dat nagenoeg al onze inwoners zonder additionele ondersteuning kunnen leven in een gemeente die voor hen schoon, heel en veilig is, met goede sociale verbanden en bereikbare voorzieningen. Voor de inwoners die wel additionele ondersteuning nodig hebben, is een vorm van ondersteuning mogelijk. Deze ondersteuning is erop gericht deze inwoners zoveel en zo snel mogelijk terug te geleiden naar de groep die enkel gebruik maakt van het basisniveau.

Gezamenlijke inkoop voorzieningen

Voor de voorzieningen in het algemene, preventieve basisniveau en ook die van de additionele ondersteuning geldt het uitgangspunt 'goedkoopst compenserend'. Als er regionaal samengewerkt en ingekocht moet worden om dit uitgangspunt te realiseren, dan doen wij dat.

Maatschappelijke effecten en ketensamenwerking als voorwaarde voor subsidieverlening

Ketenpartners / gesubsidieerde instellingen moeten een bijdrage leveren aan de realisatie van de door de gemeente geformuleerde maatschappelijke effecten. Subsidieovereenkomsten en budgetcontracten worden gebaseerd op de relatie met de te realiseren meerwaarde op de maatschappelijke effecten. Een belangrijke toets / voorwaarde is dat de betreffende ketenpartners / gesubsidieerde instellingen aantonen dat **zij** degene zijn die het allerbest deze meerwaarde kunnen realiseren. Ketenpartners voeren alleen die werkzaamheden uit die aanvullend en versterkend aan elkaar zijn en daardoor een bijdrage leveren aan het realiseren van de maatschappelijke effecten.

Na te streven maatschappelijke effecten binnen de Wmo in Oude IJsselstreek

1. Het zelforganiserend vermogen van de inwoner (en zijn verbanden) is vergroot.
2. Er is voldoende potentieel (individueel en collectief) om iedereen te kunnen ondersteunen
3. Iedereen (de samenleving, de inwoner en de overheid) zet zich in naar eigen kunnen.
4. De leefbaarheid en sociale cohesie zijn geborgd.

Monitoren beleidsdoelen

De maatschappelijke effecten worden vertaald naar concrete beleidsdoelen die waar mogelijk SMART geformuleerd en gemonitord worden op mate van realisatie. In welke mate en frequentie de beleidsdoelen worden gemonitord, wordt per doel bepaald.

Koppeling prestatievelden

De Wmo in de gemeente Oude IJsselstreek streeft vier maatschappelijke effecten na. De geformuleerde maatschappelijke effecten beslaan in totaliteit alle prestatievelden. Elk prestatieveld wordt afzonderlijk belicht en prestatieveldoverstijgende inzet is noodzakelijk om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

1.2 Begrippendefinitie

Voorzieningen

Voorzieningen zijn in dit verband alle zaken (producten en diensten) waar inwoners gebruik van kunnen maken. Bijvoorbeeld algemene voorzieningen zoals sportaccommodaties, verenigingen, openbaar vervoer en speelplaatsen en individuele voorzieningen zoals jeugdzorg, schuldhulpverlening, sociaal fonds, woningaanpassing en een scootmobiel.

Zelfredzaamheid

Inwoners zijn zelfredzaam als zij in staat zijn om met behulp van het basisniveau aan voorzieningen voor zichzelf te zorgen of die zorg voor zichzelf te creëren.

Eigen verantwoordelijkheid

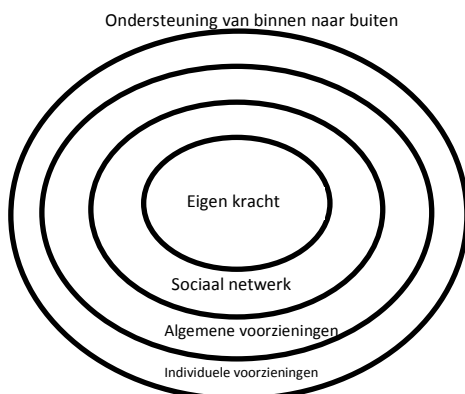
Het initiatief ligt primair bij (groepen) inwoners, en niet bij de overheid. Inwoners hebben primair het recht eigen keuzes te maken. Zij zijn zelf aan zet. Inwoners hebben daarnaast de keuze om meer te realiseren dan het door de gemeente gegarandeerde basisniveau.

Participatie

Inwoners dragen naar eigen vermogen bij aan hun eigen leefomgeving.

Ondersteuning wordt van binnen naar buiten ervaren. De meeste inwoners kunnen op basis van eigen kracht participeren in de samenleving. Daar waar het participeren onder druk komt te staan, levert het sociale netwerk van die inwoner ondersteuning. Als de inzet van het sociale netwerk niet voldoende is, biedt de gemeente algemene (preventieve) voorzieningen. Pas daarna is er een vangnet van individuele voorzieningen. Enerzijds vraagt dit om een goed en passend aanbod van algemene en individuele voorzieningen. Anderzijds zal er ook gemeentelijke / professionele inzet nodig zijn om de eigen kracht en het sociale netwerk van inwoners daar waar nodig te versterken en te verbinden.

Onderstaand figuur (uit Handwerk van de levensloop van T. van Gennip / 2009) geeft dat aan. Inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek hoeven op basis van dit Wmo-beleidsplan nooit buiten de buitenste cirkel te vallen. De buitenste cirkel is echter pas als laatste aan zet.

Toelichting:

- Eigen kracht = het individu
- Sociaal netwerk = familie, buren en vrienden
- Algemene voorzieningen = algemene preventieve voorzieningen ('het basisniveau') zoals: ontmoetingsplaatsen en verenigingen
- Individuele voorzieningen = formele zorg en/of ondersteuning (professionals)

Overheidsparticipatie

Pas als de gemeente zelf (pro-)actief participeert (betrokkenheid en enthousiasme toont, faciliteert, motiveert, inspireert, verbindt, luistert en creatief meedenkt) in de samenleving, zal de samenleving (ook individueel) meer participatief en verantwoordelijk gedrag vertonen.

Leefbaarheid

Leefbaarheid is de waardering, of het gebrek aan waardering, van het individu of van groepen inwoners, voor de eigen fysieke en sociale leefomgeving.

Preventie

Preventie is het voorkomen van problemen door van tevoren maatregelen te treffen. In onze gemeente doen we dat door het bieden van een algemeen, preventief basisniveau.

Basisniveau

Het begrip 'basisniveau' is nog niet gedefinieerd, omdat dit begrip per prestatieveld/ beleidsterrein anders gedefinieerd kan en moet worden. In de verdere uitwerking / concretisering van het Wmo-beleid van de gemeente Oude IJsselstreek pakken we dit op. In alle gevallen is de gemeente (eind)verantwoordelijk voor het basisniveau en voert de gemeente de regie daarop.

Compenserend (goedkoopst)

Op basis van de vraag van de klant wordt (samen met de klant) bepaald wat het probleem is.

Compenserend betekent dat de voorziening wordt ingezet om (de gevolgen van) het probleem op het gebied van de Wmo weg te nemen of te verminderen.

Goedkoopst betekent dat indien er meerdere voorzieningen zijn, dan wel andere combinaties van voorzieningen zijn, die compenserend zijn, de goedkoopste oplossing zal worden gekozen.

De ondergrens voor het verstrekken van een voorziening wordt bepaald door de goedkoopst compenserende voorziening. De begrippen 'goedkoopst' en 'compenserend' moeten in onderlinge samenhang worden gezien. Een voorziening moet altijd compenserend zijn.

2. Belangrijke ontwikkelingen

In onze samenleving spelen een aantal ontwikkelingen, waarop het beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning moet inspelen. De belangrijkste ontwikkelingen worden hieronder benoemd.

De ontwikkelingen:

- a) Tussen de samenleving, de individuele inwoner en de overheid is een verhouding ontstaan die vraagt om nieuwe rollen en verantwoordelijkheden.
- b) Op het terrein van maatschappelijke ondersteuning krijgt de gemeente meer taken en minder middelen. Dit vraagt om heroriëntatie.
- c) Demografische ontwikkelingen (met name vergrijzing en ontgroening) vragen binnen de Wmo specifieke aandacht.

Deze ontwikkelingen worden mede beïnvloed door:

- de toenemende zorgvraag;
- de individualisering van de samenleving;
- de economische crisis;
- digitalisering;
- globalisering;
- de complexer wordende samenleving / de netwerksamenleving;
- het bestuursakkoord tussen de Rijksoverheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (Wet werken naar Vermogen, Transitie Jeugdzorg, overhevelen Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten naar Wmo, Passend Onderwijs en enkele andere kleine wetswijzigingen).

Het Wmo-beleid wordt mede beïnvloed door:

- het actieprogramma 'Welzijn nieuwe stijl';
- de kanteling van de Wmo;
- de toenemende intentie en noodzaak tot regionale samenwerking;
- het wijkgericht werken.

De randvoorwaardelijke kaders voor het Wmo-beleid zijn:

- het coalitieakkoord Oude IJsselstreek 2010 – 2014 'Het Vervolg';
- het collegeprogramma Oude IJsselstreek 2010 – 2014 'Doorzetten!';
- de Wet maatschappelijke ondersteuning.

3. Beoogde maatschappelijke effecten en Wmo-beleidskaders

Om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen die genoemd zijn in hoofdstuk 2, realiseren wij enkele maatschappelijke effecten. Per ontwikkeling zijn beoogde maatschappelijke effecten benoemd. Tevens stellen wij per ontwikkeling kaders, waaraan wij de uitvoering van het beleid toetsen.

a) Tussen de samenleving, de individuele inwoner en de overheid is een verhouding ontstaan die vraagt om nieuwe rollen en verantwoordelijkheden.

Beoogde maatschappelijke effecten:

- Het zelforganiserend vermogen van de inwoner (en zijn verbanden) is vergroot.
- Er is voldoende potentieel (individueel en collectief) om iedereen te kunnen ondersteunen.

Wmo-beleidskaders:

- Iedere inwoner heeft primair het recht om eigen keuzes te maken.
- Het initiatief ligt primair bij (groepen) inwoners.
- De gemeente is het facilitair bedrijf voor inwonerkracht.
- De gemeente voert regie, faciliteert, inspireert, informeert en verbindt. (van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie)
- De verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving staat centraal.
- De gemeente biedt een leefomgeving die schoon, heel en veilig is.
- Vrijwilligerswerk en mantelzorg is de pijler van het sociaal beleid.
- De verantwoordelijkheid van de overheid verandert van rechten en plichten naar kansen en mogelijkheden.
- Alleen inwonerinitiatieven (activiteiten of experimenten) die als doel hebben de sociale cohesie dan wel de visie op de directe omgeving te versterken worden ondersteund.

b) Op het terrein van maatschappelijke ondersteuning krijgt de gemeente meer taken en minder middelen. Dit vraagt om heroriëntatie.

Beoogd maatschappelijk effect:

- Iedereen (de samenleving, de individuele inwoner en de overheid) zet zich in naar eigen kunnen.

Wmo-beleidskaders:

- De gemeente biedt een algemeen, preventief basisniveau voor alle inwoners en additionele ondersteuning voor mensen (en hun verbanden) die dat nodig hebben.
- De gemeente investeert meer in algemeen preventief, waardoor curatieve inzet zoveel mogelijk beheersbaar blijft.
- De gemeente zorgt daar waar nodig voor een goed vangnet, waarbij het versterken van de eigen kracht van de inwoner(s) het uitgangspunt is.
- Prestatievelden hebben samenhang met elkaar, dus flexibiliteit moet mogelijk zijn.
- Daar waar nodig ondersteunt en stimuleert de gemeente de sociale infrastructuur.

c) Demografische ontwikkelingen (met name vergrijzing en ontgroening) vragen binnen de Wmo specifieke aandacht.

Beoogd maatschappelijk effect:

- De leefbaarheid en sociale cohesie zijn geborgd.

Wmo-beleidskaders:

- De gemeente ondersteunt waar nodig de samenleving om te anticiperen op en om te gaan met de veranderingen als gevolg van demografische ontwikkelingen.
- Verenigingen en andere vrijwilligersorganisaties zijn een belangrijke voorwaarde voor leefbaarheid en sociale cohesie.
- Niet een voorziening in de directe leefomgeving, maar bereikbare voorzieningen en sterke sociale verbanden zijn basisvoorwaarden voor leefbaarheid.
- De gemeente faciliteert nu en in de toekomst in passende, bereikbare, betaalbare, efficiënte en multifunctioneel bruikbare voorzieningen, die aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van de samenleving.
- De gemeente zet samen met haar partners in op een sterke en positieve basis voor de jeugd en hun ouder(s) / verzorger(s) door het versterken van sociale netwerken. Hierin wordt niet vergeten dat ouders / verzorgers ook zelf een belangrijke rol hebben.
- De gemeente neemt een regierol bij het (verder) ontwikkelen van een samenhangende (jeugd)zorgstructuur, die gericht is op het versterken van de opvoeding zonder deze over te nemen.
- De gemeente faciliteert in een goed opvoed- en opgroeiklimaat. Kwalitatief goede en bereikbare jeugd- / onderwijsvoorzieningen zijn daarbij onmisbaar.

4. Van beoogde maatschappelijke effecten naar beleidsdoelen

Om de beoogde maatschappelijke effecten te kunnen bereiken, zijn per effect concrete doelen geformuleerd. Deze doelen zijn toe te schrijven aan een prestatieveld van de Wmo (1 t/m 9).

Maatschappelijk effect 1

Het zelforganiserend vermogen van de inwoner (en zijn verbanden) is vergroot.

Om dat te bereiken:

- a. maken minder inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek (door de extra inzet op preventie) gebruik van curatieve voorzieningen. (Prestatieveld 6)
- b. wordt er minder en andere professionele hulpverlening ter ondersteuning van hulpvragen ingezet, omdat de samenleving in staat is zaken in een vroegtijdig stadium op te pakken (Prestatieveld 6)
- c. is het vangnet voor de jeugd in de eigen leefomgeving beschikbaar. (Prestatieveld 2)
- d. kan iedereen die dat nodig heeft, gebruik (blijven) maken van ondersteuning. (Prestatieveld 5/6)

Maatschappelijk effect 2

Er is voldoende potentieel (individueel en collectief) om iedereen te kunnen ondersteunen.

Om dat te bereiken:

- a. hebben alle inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek de mogelijkheid om mee te doen aan de samenleving. (Prestatieveld 5)
- b. ondervindt het merendeel van de inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek die ondersteuning nodig heeft een vorm van ondersteuning uit de samenleving / eigen leefomgeving. (Prestatieveld 1)

Maatschappelijk effect 3

Iedereen (de samenleving, de individuele inwoner en de overheid) zet zich in naar eigen kunnen.

Om dat te bereiken:

- a. handelen alle betrokkenen conform de nieuwe rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van leefbaarheid. (Prestatieveld 1)

Maatschappelijk effect 4

De leefbaarheid en sociale cohesie zijn geborgd.

Om dat te bereiken:

- a. beoordelen inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek hun buren met een 7 (op een schaal van 10). (Prestatieveld 1)
- b. wordt het algemene, preventieve basisniveau van maatschappelijke ondersteuning (nader) gedefinieerd. (Alle prestatievelden)

5. Van doelen naar uitvoering per prestatieveld

De prestatievelden vormen de ruggengraat van de Wmo. Hieronder zijn de geformuleerde doelen per prestatieveld gerubriceerd. Per doel is aangegeven wat we gaan doen om het doel te bereiken. Dit hoofdstuk sluit af met een tijdpad waarin deze acties zijn weergegeven.

5.1 Doelen en acties per prestatieveld

Prestatieveld 1;

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Doelen en uitvoering

- a) *Het algemene, preventieve basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
- Ambtelijk wordt op basis van het Wmo-beleidsplan in concept het basisniveau beschreven. Dit concept wordt besproken met de RWG Sociaal in september 2012, met als doel om in januari 2013 het basisniveau in de gemeenteraad vast te stellen.
- b) *Betrokken partijen (de samenleving, de individuele inwoner en de overheid) handelen conform de nieuwe rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van leefbaarheid.*
- Er wordt een notitie over veranderende vormen van participatie opgesteld en besproken met de raads werkgroep sociaal in april 2012, met als doel deze notitie te behandelen in de collegevergadering van 24 april. Deze notitie wordt ter kennisname aan de gemeenteraad verstrekt.
 - Vanaf september 2012 wordt een 'pilot dorpskracht' uitgevoerd, waarmee de veranderende vorm van participatie in praktijk wordt gebracht. In september 2012 wordt de startnotitie 'pilot dorpskracht' behandeld door het college en ter kennisname gebracht aan de gemeenteraad. In juni 2013 vindt een (tussen)evaluatie plaats waarbij de raads werkgroep sociaal en de gemeenteraad betrokken worden. Bij het ontwikkelen van de 'pilot dorpskracht' wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van (de ideeën achter) de opbrengst van de inwonerbijeenkomst 'zorgzaam burgerschap' op 10 december 2011. Concreet gaat het om de volgende opbrengst van de gespreksdag zorgzaam burgerschap:
 - Het invoeren van burgeraanbesteding en het op gang helpen van burgercoöperaties.
 - Buren overhandigen de sleutel van het nieuwe huis.
 - Organiseer een beursvloer om vraag en aanbod samen te brengen.
 - Experimenteer met het schuiven van financieringsbronnen.
 - Koffiekamers op scholen.De inwonerbijeenkomst zorgzaam burgerschap heeft meer mogelijke acties opgeleverd. Deze acties zijn niet zozeer dorpsgerelateerd en daarom niet bruikbaar binnen de pilot dorpskracht. In beleid voor zorg en welzijn dat de gemeente de komende jaren gaat vaststellen, wordt overwogen de ideeën en acties, die tijdens de gespreksdag zijn opgeborreld om zorgzaam burgerschap handen en voeten te geven, alsnog ten uitvoer te (laten) brengen. Het verslag van de gespreksdag zorgzaam burgerschap is als bijlage 1 opgenomen bij dit Wmo-beleidsplan 2012-2015.
- c) *Het merendeel van de inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek die ondersteuning nodig heeft, ondervindt een vorm van ondersteuning uit de samenleving / eigen leefomgeving.*
- Er wordt een subsidieregeling opgesteld die nieuwe initiatieven van groepen inwoners ondersteunt, die actief invulling geven aan het bieden van ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben. Deze subsidieregeling wordt in februari 2013 in concept besproken met de raads werkgroep sociaal met als doel deze regeling vast te stellen in de raads vergadering van mei 2013.
 - De ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers wordt doorontwikkeld / geïntensiveerd, met specifieke aandacht voor de inzet van jongeren en ouderen als vrijwilliger.

- d) *Inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek beoordelen hun burens met een 7 (op een schaal van 10).*
- In september 2012 start een inventarisatie van 'behoefte van de inwoners in sociale verbanden'. Op basis van de uitkomsten wordt een plan van aanpak uitgewerkt. Deze is gereed in februari 2013.

Prestatieveld 2;

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Doelen en uitvoering

- a) *Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd*
- Zie prestatieveld 1, doelstelling a.
- b) *Het vangnet voor de jeugd is in de eigen leefomgeving beschikbaar*
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt (regionaal) steviger verankerd. Dit draagt enerzijds bij aan het feit dat meer jongeren in / met de eigen leefomgeving (dreigende) problemen kunnen oplossen en anderzijds is dit nodig om de transitie van de Jeugdzorg te realiseren. De 'pilot familienetwerkberaad' (gezin is eigen regisseur met ondersteuning van professional vanaf zijlijn) maakt hier onderdeel van uit. De uitvoering van deze pilot loopt van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2013. De pilot wordt geëvalueerd in december 2012.

Prestatieveld 3;

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Doelen en uitvoering

- a) *Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
- Zie prestatieveld 1, doelstelling a.

Prestatieveld 4;

Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.

Doelen en uitvoering

- a) *Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
- Zie prestatieveld 1, doelstelling a.

Prestatieveld 5;

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem.

Doelen en uitvoering

- a) *Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
- Zie prestatieveld 1, doelstelling a.
- b) *Alle inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek hebben de mogelijkheid om mee te doen aan de samenleving.*
- De bestaande subsidieregeling "welzijn, cultuur en sport" wordt herijkt in 2013. De gemeenteraad wordt evenals bij de harmonisatie in 2007 vooraan in het traject betrokken middels een scenarioverkenning in september 2013 met als doel behandeling van de herijking in december 2013 in de gemeenteraad. De verdere uitrol van de Kanteling van de Wmo draagt bij aan dit doel.
- c) *Iedereen die dat nodig heeft, kan gebruik (blijven) maken van ondersteuning.*
- Er vindt een heroriëntatie / intensivering van de Regeling Sociaal Fonds plaats. De nieuwe / aangepaste regeling is gereed in november 2012.
 - De Kanteling van de Wmo en Welzijn nieuwe stijl worden verder uitgerold. De verordening Wmo en de beleidsregels Wmo van de gemeente Oude IJsselstreek worden hier verder op ingericht. De verordening wordt in november 2012 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

- Er wordt een visie schuldhulpverlening opgesteld. In de raadsrotonde van maart 2012 wordt een richtinggevende discussienota met scenario's besproken. Besluitvorming over de visie op schuldhulpverlening vindt plaats in de raadsvergadering van mei 2012.

Prestatieveld 6;

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer.

Doelen en uitvoering

- Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
 - Zie prestatieveld 1, doelstelling a.
- Er wordt minder en andere professionele hulpverlening ter ondersteuning van hulpvragen ingezet, omdat de samenleving in staat is zaken in een vroegtijdig stadium op te pakken.*
 - De Kanteling van de Wmo en Welzijn nieuwe stijl worden verder uitgerold. De verordening Wmo en de beleidsregels Wmo worden hier verder op ingericht. De verordening wordt in november 2012 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.
- Iedereen die dat nodig heeft, kan gebruik (blijven) maken van ondersteuning. (Prestatieveld 5/6)*
 - Zie prestatieveld 5, doel c.

Prestatieveld 7, 8 en 9;

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang.

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Het bevorderen van verslavingsbeleid.

Doelen en uitvoering

- Het basisniveau van maatschappelijke ondersteuning wordt (nader) gedefinieerd.*
 - Zie prestatieveld 1, doelstelling a.

Monitoring en (tussen)evaluatie

Om de beoogde maatschappelijke effecten te kunnen realiseren zijn (beleids)doelen opgesteld. De concrete formulering van de doelen maakt resultaten (beter) meetbaar. Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Wmo-beleid is vaak voorwaardenscheppend, resultaat is afhankelijk van een ingewikkeld samenspel van factoren. Meten of de middelen juist (conform afspraak) zijn ingezet is niet moeilijk. Meten of de juiste middelen zijn ingezet is ingewikkelder. Bovendien vergen de beoogde duurzame en structurele verbeteringen in dit Wmo-beleidsplan tijd.

Niettemin zijn (tussen)evaluatie en monitoring belangrijke instrumenten om te kunnen bepalen of de gemeente op de goede weg is en of (tussentijdse) bijstelling noodzakelijk is. Daarom moeten waar mogelijk per doel prestatie-indicatoren benoemd worden en zullen in sommige gevallen nulmetingen verricht moeten worden. Het benoemen van prestatie-indicatoren en de wijze waarop gemeten wordt, is één van de eerste stappen die gezet wordt na vaststelling van dit Wmo-beleidsplan.

Bij elk van de doelen komen verder de acties, interventies en instrumenten die de gemeente inzet om de doelen te realiseren. In het tijdspad hieronder zijn voor verschillende acties (tussen)evaluatiemomenten opgenomen, waarbij ook de relatie gelegd wordt met het beleidsdoel waar de actie aan bij moet dragen.

5.2 Tijdpad

2012		
Start pilot familienetwerkberaad	1 januari 2012	
Bespreken (ter advisering) concept Wmo-beleidsplan 2012-2015 met de Wmo-raad	6 februari 2012	
Vaststellen Wmo-beleidsplan 2012-2015 door het college	21 februari 2012	
Wmo-beleidsplan 2012-2015 in de raadsrotonde	8 maart 2012	
Richtinggevende discussienota / scenario's van visie schuldhulpverlening in de raadsrotonde	8 maart 2012	
Behandeling Wmo-beleidsplan 2012-2015 in de gemeenteraad	22 maart 2012	
Concept notitie veranderende vormen van participatie ter bespreking naar de Raadswerkgroep Sociaal	4 april 2012	
Vaststellen notitie veranderende vormen van participatie door het college en ter kennisname naar de gemeenteraad.	24 april 2012	
Visie schuldhulpverlening in de raadsrotonde	26 april 2012	
Afronden nulmeting en vaststellen prestatie-indicatoren beleidsdoelen	27 april 2012	
Behandeling visie schuldhulpverlening door de gemeenteraad	10 mei 2012	
	juni 2012	
	juli 2012	
	augustus 2012	
Start inventarisatie 'behoefte inwoners in sociale verbanden'	3 september 2012	
Concept uitwerking basisniveau gereed en bespreken met de Raadswerkgroep Sociaal	5 september 2012	
Startnotitie pilot Dorpskracht ter behandeling in het college en t.k.n. naar de gemeenteraad.	13 september 2012	
Verordening Wmo, beleidsregels Wmo (individuele voorzieningen) en Regeling Sociaal Fonds in de raadsrotonde	oktober / november 2012	
Behandeling verordening Wmo (individuele voorzieningen) en Regeling Sociaal Fonds door de gemeenteraad	november 2012	Ingangsdatum verordening en beleidsregels: 1 januari 2013
Evaluatie pilot familienetwerkberaad gereed en (t.k.n.) naar de gemeenteraad	december 2012	

2013		
Notitie basisniveau bespreken in de raadsrotonde	januari 2013	
Vaststellen Notitie basisniveau door de gemeenteraad	januari 2013	
Rapport 'behoefte inwoners in sociale verbanden' en plan van aanpak gereed	februari 2013	
Concept subsidieregeling 'stimuleren nieuwe initiatieven meedoen aan samenleving' bespreken met de Raadswerkgroep Sociaal	februari 2013	
	maart 2013	
Subsidieregeling 'stimuleren nieuwe initiatieven meedoen aan samenleving' in de raadsrotonde.	april / mei 2013	
Behandeling subsidieregeling 'stimuleren nieuwe initiatieven meedoen aan samenleving' door de gemeenteraad	mei 2013	In 2014 deze subsidieregeling evalueren.
(Tussen)evaluatie pilot dorpskracht	juni 2013	
	juli 2013	
	augustus 2013	
Startnotitie / scenario's herijking subsidieregeling welzijn, cultuur en sport bespreken met de Raadswerkgroep Sociaal	september 2013	Afhankelijk van financiële besluitvorming gemeenteraad moet/kan herijking voor of na opstellen subsidieregeling 'stimuleren nieuwe initiatieven meedoen aan samenleving' plaatsvinden.
	oktober 2013	
Herijking subsidieregeling welzijn, cultuur en sport in de raadsrotonde	november 2013	
Behandeling herijking subsidieregeling welzijn, cultuur en sport in de gemeenteraad	december 2013	Subsidieregeling treedt (met eventuele overgangsregeling) in werking per 1 januari 2014.

6. Communicatie

De huidige verdeling van rollen en verantwoordelijkheden bestaat al jaren en is ingesleten in onze samenleving. De uitvoering van de Wmo conform beleidsplan 2012-2015 vraagt om een herschikking van deze rollen en verantwoordelijkheden. Deze verandering van 'mindset' is niet van vandaag op morgen gerealiseerd. Het vraagt om actieve communicatie voor de lange termijn op verschillende niveaus en in verschillende vormen om een verandering in kennis, houding en gedrag te bewerkstelligen. Op hoofdlijnen en per prestatievelid. In deze communicatieparagraaf beperken we ons tot de hoofdlijnen, oftewel de procescommunicatie.

Centrale vraag

De centrale vraag binnen deze communicatieparagraaf is:

“Hoe kunnen de veranderende rollen en verantwoordelijkheden het best gecommuniceerd worden zodat het bijdraagt aan de gewenste gedragsverandering?”

De uitgangspunten en aanbevelingen op hoofdlijnen worden hieronder benoemd op het niveau van inwoner, organisatie en bestuur.

Om de uitgangspunten van het Wmo-beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Oude IJsselstreek zo goed mogelijk te kunnen delen met anderen, is het van belang om een centrale, algemene boodschap te formuleren. Deze boodschap wordt gebruikt voor algemene communicatie over het proces dat het Wmo-beleidsplan 2012-2015 doormaakt tot dat specifieke communicatie per prestatievelid of een bepaald specifiek onderwerp mogelijk is.

Algemene boodschap Wmo-beleidsplan 2012-2015 van de gemeente Oude IJsselstreek:

“Iedereen moet kunnen meedoen in de samenleving. Om mee te kunnen doen in de samenleving maken mensen zoveel mogelijk gebruik van hun eigen krachten en sociale netwerken. De gemeente faciliteert en ondersteunt door bereikbare basisvoorzieningen aan te bieden die aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners. Zij zorgt voor de juiste versterkende verbindingen tussen netwerken en de voorzieningen. Zij doet dit op een stimulerende en inspirerende manier met aandacht voor de leefbaarheid in de kernen. Als meedoen aan de samenleving ondanks hulp uit de omgeving en gebruik van de basisvoorzieningen niet mogelijk is, wordt dit opgevangen door passende individuele voorzieningen.”

Communicatieve aandachtspunten

Om te kunnen bepalen op welke manier en in welke mate communicatie nodig is om rollen en verantwoordelijkheden uit te leggen, zijn er aanbevelingen/aandachtspunten geformuleerd op inwonersniveau, organisatorisch en bestuurlijk niveau.

Inwoner

- Communiceer direct na vaststelling van het beleidsplan de algemene boodschap van de Wmo, voorzien van praktische handreikingen aan de inwoners als het gaat om verbindingen en voorzieningen. Laat zien dat de gemeente inspireert en verbindt.
- Geef in de communicatie tijdens het besluitvormingsproces steeds tijdig aan wat de huidige stand van zaken is en hoe wordt toegewerkt naar veranderingen in basisvoorzieningen en individuele voorzieningen.
- Geef tijdens het proces de aanleiding voor verandering in beleid steeds aan in combinatie met de centrale communicatieboodschap: met name toenemende zorgvraag en gemeente moet meer taken uitvoeren met minder middelen
- De basisvoorzieningen en eigen sociale omgeving zijn belangrijke peilers in het Wmo-beleid en daardoor is het van belang dit ook zo snel mogelijk te kunnen communiceren, zodat er zo min mogelijk ruis ontstaat tussen plan en werkelijkheid.
- Geef in de planning aan wanneer er iets nieuws in gaat. Benoem het verschil tussen huidig en nieuw beleid. Op basis daarvan kunnen verbindingen en alternatieven worden aangegeven en

kunnen inwoners hun eigen inzet en kracht benutten en het belang daarvan inschatten, omdat ze weten welk standpunt de gemeente hierover inneemt.

Organisatie

- Maak een krachtenveldanalyse van belangrijke partners in welzijn en zorg en doe dit zodra beleidsplan op hoofdlijnen is vastgesteld. Bepaal de rol en verantwoordelijkheid die bij die partners past. Maak met deze partners communicatieafspraken op hoofdlijnen als het gaat om uitvoering van taken waarbij het gemeentelijk Wmo-beleid 2012-2015 uitgangspunt is. Laat ze dezelfde algemene boodschap uitdragen als gemeente doet, zodat beeldvorming zo min mogelijk van elkaar gaat afwijken.
- Kijk waar de uitkomsten van een krachtenveldanalyse van belangrijke sociale netwerken in onze gemeente raakvlakken heeft met de activiteiten van partners en hoe de gemeente deze elkaar kan (laten) verbinden en versterken.
- Bundel de uitkomsten van de krachtenveldanalyse tot een plan van aanpak voor de verbindende rol van de gemeente ten aanzien van sociale netwerken, zowel op organisatie als op inwonersniveau.
- Omschrijf rollen en verantwoordelijkheden per prestatieveld per organisatie (gemeente, maar ook overige belangrijke organisaties die bepalend zijn voor een verandering in kennis-houding-gedrag), zodat er duidelijke doelen en effectmetingen te formuleren zijn.

Bestuur

- Bestuurders van de gemeente dragen de algemene communicatieboodschap zoveel als mogelijk uit.
- Portefeuillehouders hebben een voorbeeldfunctie als het gaat om het leggen van de juiste versterkende verbindingen tussen netwerken en voorzieningen. Bestuurders maken gerichte keuzes in hun pr-activiteiten, zodat ze de communicatieboodschap van het Wmo-beleid ondersteunen en laten dit ook terugkomen in alle facetten van het bestuurschap. Zowel op hoofdlijnen als per prestatieveld. Bekijk en bepaal in de procesplanning de strategische momenten. Denk daarbij aan fysieke acties tijdens evenementen (bijvoorbeeld NL-doet met vrijwilligerswerk). Bestuurders maken ook duidelijk een statement ten aanzien van specifieke onderwerpen uit de Wmo, die aansluiten bij hun portefeuille (bijvoorbeeld jeugdzorg /regionale samenwerking CJG). Aan te raden is om één keer per half jaar een onderwerp te kiezen en daar een duidelijk statement in te maken, kortom zorg voor focus. Effect is dat dit de beeldvorming over hoe de gemeente omgaat met de Wmo scherper maakt.
- Bestuurders creëren het juiste klimaat en leggen verbinding door hun eigen netwerk te benutten, zodat regionale samenwerking mogelijk is.
- Maak als gemeente een duidelijke keuze welke rol en verantwoordelijkheid je wilt nemen als het gaat over overheidsparticipatie voor de Wmo, zowel op hoofdlijnen als per prestatieveld. Dan kan ook de vraag beantwoord worden hoe de gemeente inspireert en betrokkenheid toont.
- Bepaal wat een goed vangnet is en voor wie. Het risico is dat, indien dit niet beschreven wordt, het onduidelijk blijft en lastig uit te leggen is welke individuele voorzieningen er zijn en wanneer dit een uiterste passende oplossing is.

Aandachtspunt: beeldvorming zowel intern als extern

Aandachtspunt tijdens dit proces is de mogelijk te ontstane beeldvorming doordat er de nodige tijd zit tussen het richtinggevend besluit en de concrete uitvoering en de communicatie daarover. Daardoor kan een verschil ontstaan tussen theorie en praktijk, waardoor individuele gevallen de beeldvorming van de Wmo bepalen en niet de beleidsuitgangspunten. Bekijk daarom bij elke stap in het proces hoe een combinatie gemaakt kan worden tussen uitleg van beleid en praktijkvoorbeelden. Communiceer hierover dan zowel intern als ook extern, zodat de verwachtingen beter gemanaged worden.

Participatie Wmo-raad Oude IJsselstreek

De bedoeling van de Wmo is om deze samen met de burgers vorm te geven. De Wmo-raad van de gemeente Oude IJsselstreek, waarvan de leden vanuit verschillende achterbannen benoemd zijn, neemt een belangrijke rol in. De Wmo-raad brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over het integrale Wmo-beleid en de (dienstverlening)kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning in de gemeente. De gemeente stelt de Wmo-raad in de gelegenheid om voorafgaand aan belangrijke besluiten op het terrein van maatschappelijke ondersteuning advies uit te brengen. Hiervoor is de 'Verordening Wmo-raad' opgesteld.

7. Financiën

De inhoudelijke koerswijziging binnen de visie op maatschappelijke ondersteuning in de gemeente Oude IJsselstreek is niet geënt op financiën, maar op het versterken van sociale verbanden en leefbaarheid, waardoor (kunnen) meedoen aan de samenleving vanzelfsprekend(er) wordt. De financiën zijn uiteraard een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van de Wmo. De beschikbaarheid van deze randvoorwaarde staat onder druk. Daarom is het goed om een financieel beeld en perspectief te schetsen.

Het financiële overzicht van programma 2 “samenleven en zorgzaam zijn” uit de programmabegroting 2012-2015 van de gemeente is als volgt ingericht:

	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	
Lasten					
<i>Bestaand beleid</i>	11.853.709	11.805.889	11.692.096	11.692.096	
<i>Correcties</i>	12.607	21.053	33.579	39.839	
<i>Nieuw beleid</i>	-	-	-	-	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	8.212-	7.626-	7.088-	9.578-	
<i>Intensivering</i>	2.118.999	2.179.979	2.179.254	2.180.197	
<i>Maatregelen</i>	836.000-	857.000-	1.302.000-	1.422.000-	
Totaal Lasten	13.141.103	13.142.295	12.595.841	12.480.554	
Baten					
<i>Bestaand beleid</i>	1.827.688	1.827.688	1.827.688	1.827.688	
<i>Correcties</i>	655.309-	655.309-	655.309-	655.309-	
<i>Nieuw beleid</i>	-	-	-	-	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	18.722-	18.722-	18.722-	18.722-	
<i>Intensivering</i>	820.615	886.039	886.139	886.239	
<i>Maatregelen</i>	62.000	62.000	62.000	62.000	
Totaal baten	2.036.272	2.101.696	2.101.796	2.101.896	
Totaal programma	11.104.831-	11.040.599-	10.494.045-	10.378.658-	
Specificatie lasten					
<i>Uren</i>	1.244.308	1.244.308	1.244.308	1.244.308	
<i>Kapitaallasten</i>	183.069	175.840	169.854	167.364	
Reserves					
<i>Onttrekking</i>					
Stimulering Leefbaarheid	50.000	50.000	50.000	50.000	
Totaal reserves	50.000	50.000	50.000	50.000	
Maatr	Programma 2	2012	2013	2014	2015
res	5 jaar onttrekken uit reserve stimulering	50.000	50.000	50.000	50.000
wmo	WMO herindicatie	200.000	350.000	700.000	700.000
wmo	Regiotaxi	234.000			
zbb	Verminderen inhuur	192.000	192.000	192.000	192.000
zbb	Heroriëntatie welzijn	100.000	140.000	170.000	200.000
zbb	Tarifering subsidies	60.000	60.000	60.000	60.000
zbb	Harmonisatie tarieven	12.000	12.000	12.000	12.000
zbb	Bezuiniging op accommodaties		50.000	100.000	160.000
zbb	Lijstsubsidies sport		15.000	30.000	60.000
ov	Overige maatregelen	50.000	50.000	50.000	50.000
TOTAAL programma 2		898.000	919.000	1.364.000	1.484.000

Prognose financiële ontwikkeling Wmo-budgetten

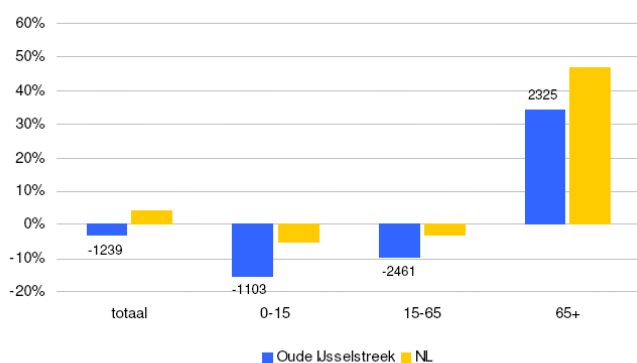
Demografische verandering

De gemeente Oude IJsselstreek zal de komende decennia te maken krijgen met demografische veranderingen. De bevolking zal in beperkte mate krimpen, maar vooral veranderen. Er treden grote verschuivingen op in de bevolkingssamenstelling. De bevolking ontgroent en vergrijsd en dat is, zoals eerder in deze nota is geconstateerd, een ontwikkeling die van grote invloed is op (de uitvoering van) de Wmo.

De figuren hieronder laten zien dat op basis van de prognoses van CBS/PBL:

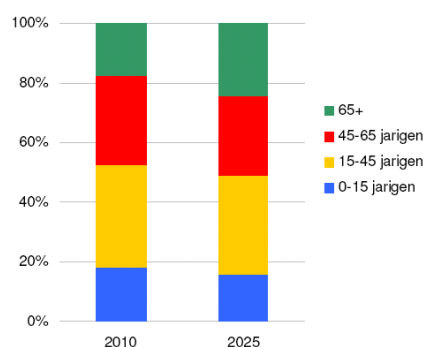
- de totale bevolking in Oude IJsselstreek tot 2025 met circa 3% gaat krimpen;
- er zowel ontgroening (aantal 0-15 jarigen neemt af) als vergrijzing (aantal 65-plussers groeit) optreedt;
- de ontgroening is in Oude IJsselstreek sterker dan landelijk, de groei van het aandeel 65-plussers is minder sterk. Dit komt doordat het huidige aandeel 65-plussers al hoog is.

Figuur 2: Bevolkingsontwikkeling per leeftijdsgroep in de periode 2010-2025

Bron: CBS / PBL

Figuur 3: Bevolkingssamenstelling in de Oude IJsselstreek naar leeftijd 2010 en 2025

Bron: CBS / PBL

Er bestaat een verband tussen leeftijd en zorgvraag. De toenemende vergrijzing zal bij ongewijzigd beleid leiden tot een toenemende zorgvraag, ook het type vraag zal veranderen. Welke financiële gevolgen dit zal hebben voor de gemeente is redelijkerwijs niet goed in te schatten. Wanneer de gemeente erin slaagt om door stevige inzet preventie de huidige uitgaven voor curatieve zorg / individuele voorzieningen niet te doen laten groeien, kan het beleid succesvol genoemd worden. Dit is echter al een forse opgave.

Dekking

De beschikbaarheid van financiën als randvoorwaarde staat onder druk. De curatieve uitgaven op het terrein van maatschappelijke ondersteuning nemen hand over hand toe, mede aangejaagd door bezuinigingen vanuit de Rijksoverheid en een vergrijzende bevolking.

De gemeente Oude IJsselstreek wil, om ook in de toekomst de mensen die het echt nodig hebben te kunnen (blijven) ondersteunen, dit patroon doorbreken. Steviger inzetten op preventie moet ertoe leiden dat op termijn minder kosten worden gemaakt aan de curatieve kant van de Wmo.

In het collegeprogramma voor 2010-2014 "Doorzetten" is de zero-based budgeting (zbb) als richting voor vernieuwing aangegeven. Dit wordt bevestigd in de programmabegroting 2011-2014. Afgesproken is dat met behulp van zbb de begroting opnieuw wordt opgezet alsof deze van de grond af aan moet worden opgebouwd. De kaders hierbij zijn dat de dienstverlening in de winkel op het huidige, hoge niveau blijft, dat we flexibel willen inspelen op de veranderende maatschappij en dat we snel willen inspelen op de lokale vraag en hierbij rekening houden met het financiële plafond. We willen als gemeente midden in de samenleving staan en vragen vanuit de samenleving samen met die samenleving oppakken. Verder zetten we als gemeente tijd, geld en andere middelen alleen in voor zaken waarbij het gewenste maatschappelijk effect wordt behaald.

Primair zal de verandering binnen de Wmo budgettair neutraal moeten verlopen (met inachtneming van de bezuinigingen waar de gemeente voor staat). Middels de zbb-discussie over en de (strategische) heroriëntatie op de huidige inzet van middelen moet ruimte gecreëerd worden om steviger in te kunnen zetten op preventie en om ook in de toekomst mensen die het echt nodig hebben te kunnen (blijven) ondersteunen.

Om waar nodig een positieve stimulans te kunnen geven aan de verandering kan het 'veranderkapitaal zbb' worden benut dat reeds door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld. Dit veranderkapitaal wordt alleen ingezet voor initiatieven die meetbaar bijdragen aan de geformuleerde maatschappelijke effecten en waarvoor op geen enkele andere wijze dekking georganiseerd kan worden.

BIJLAGE 1: Beleidsverslag van bijeenkomst zorgzaam burgerschap

Beleidsverslag¹ van 10 december 2011

Inleiding

Op 10 december 2011 heeft de werkgroep Sociaal Beleid van de gemeenteraad een bijeenkomst georganiseerd met als thema zorgzaam burgerschap. Mantelzorgers, buurtbewoners en verenigingsleden zijn uitgenodigd om visie, suggesties en problemen te delen. Centrale vraag: Wat komt kijken bij zorgzaam burgerschap? Wat mag, kan en moet de gemeente van burgers verwachten en wat mogen, kunnen en moeten burgers van de gemeente verwachten? Onder begeleiding van Elsbeth Koek van het Instituut Maatschappelijke Innovatie en gevoed door de inspirerende woorden van prof. dr. Micha de Winter hebben de aanwezigen met elkaar nagedacht en gesproken over de bovenstaande vragen.

De heer Micha de Winter is een Nederlandse hoogleraar in de pedagogiek aan de Universiteit Utrecht en bekleedt daar sinds 2004 de Langeveldleerstoel, genoemd naar de pedagoog Martinus J. Langeveld. Daarvoor was hij aan dezelfde universiteit bijzonder hoogleraar sociaal-affectieve vorming van jeugdigen van 1999 tot 2004 en ouder- en kindzorg van 1989 tot 1999.

De Winter publiceerde een groot aantal boeken en artikelen op zijn vakgebied. Daarnaast adviseerde hij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over jeugd- en gezinsbeleid en opvoedingsvraagstukken. De Winter is sinds 2001 kroonlid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO), een adviesorgaan van de Nederlandse regering en het Nederlandse parlement. Voor deze raad schreef hij in 2002 het nieuwjaarsessay "Over last van jongeren en de lusten van een buurtpedagogische aanpak".

Het Instituut Maatschappelijke Innovatie (IMI) is een aanjager van vernieuwingsprocessen in de publieke sector. De drijfveer is om de rijkdom van ideeën en ervaringen in organisaties en uit de samenleving zo toe te passen dat maatschappelijke vraagstukken slimmer worden opgelost.

Opbrengsten van de dag

De deelnemers van de dag hebben een stevig aantal suggesties gedaan waarmee de gemeente verder kan.

Verderop in dit verslag worden deze suggesties uitgewerkt tot concrete voorstellen. Deze voorstellen zijn praktische ingrediënten voor het nieuwe Wmo-beleid en het jeugdzorgbeleid, en meer in het algemeen passend in de zero based budgeting van de gemeente.

De voorstellen komen voort uit een aantal algemene vragen/opmerkingen van de aanwezigen en de benoemde activiteiten sluiten hierop aan. Zoals de vraag hoe creëren we ontmoetingsplaatsen, hoe betrekken we jongeren? En niet in de laatste plaats, wat is de rol van de gemeente. Daarbij wordt

¹ Afgesproken is dat de raadsgriffie medio januari ook een gespreks/fotoverslag voor de deelnemers gereed heeft. Dit beleidsverslag is primair bedoeld voor de raads werkgroep en de beleidsvorming. In de Gelderse Post van 13 december stond al een sfeerreportage van de dag met daarin de visie van De Winter.

aangesloten op de nieuwe verhouding tussen gemeente en gemeenschap die overal groeit, en in Oude IJsselstreek in het bijzonder.

Groepsgevoel terughalen:

hoe leer je dat van jongs af aan in verenigingen en buurten?

- Het gevoel van de jaren 60 vertalen naar huidige tijd
- Breng het fijne gevoel van noaberschap over
- Bewoners stimuleren om zelf groen in de straat te onderhouden
- Noaberschap werkt alleen in een kleine, gesloten gemeenschap!
- Noaberschap moest vroeger; nu andere noodzaak
- Leren van elkaar
- Aandacht op school 'vrijwilligerswerk = normaal'
- Goede voorbeelden uitventen
- Noaberschap moet je doen
- Niet idealiseren
- Kennismaking: mensen welkom heten als buurtgenoten
- Bewustwording bij uitdaging
- Op scholen uitdragen om in eigen omgeving aandacht te schenken aan mensen die hulp kunnen gebruiken; doel: vrijwilligerswerk activeren
- Durf te vragen

Inzet in de buurt met verenigingen voor veiligheid en gezondheid

- Vereniging brandveiligheid woonomgeving/flat/gebouw
- Allee + Pol brancard/lift zonder lift
- stimuleren jeugd EHBO leden (helpen bij evenementen)

Modern vrijwilligersbeleid; door vrijwilligers zelf, 'zelfsturend'; hoe kun je dit licht organiseren

- Hoe ondersteunt overheid vrijwilligerswerk?
- I.v.m. toekomstige kinderboerderij Gendringen:
- Vindt u het correct dat er voor de realisatie vereiste Stichting om het contact met de gemeente te onderhouden geen geld ter beschikking gesteld is i.v.m. te maken kosten

Leefstijl ouder worden verbeteren:

- Bewegen voor ouderen
- Obesitasers
- Het is mogelijk om met kleine aanpassingen in leefstijl heel vitaal 85 te worden. Hoe krijgen we onze ouderen zover om hieraan mee te doen? Beroep op de WMO gaat daardoor toch omlaag.

Kennis delen tussen de verenigingen

- Deskundigheid uitwisselen
- Meer verbindingen tussen verenigingen stimuleren (voetbal-zang-toneel enz.)
- Contact verenigingen en CJG (Centrum Jeugd en Gezin)

Jeugd en/in verenigingen

- Hoe worden jongeren meer betrokken bij het verenigingsleven/vrijwilligerswerk?
- Jongeren het verenigings- en vrijwilligerswerk laten ervaren.

Vereniging anders financieren/subsidiëren/inschakelen

- Verenigingen kunnen de gemeente van dienst zijn bij bepaalde activiteiten. Wanneer subsidies omlaag gaan óf verdwijnen zou er een betaling tegenover de prestatie kunnen staan.
- Verenigingen worden gesubsidieerd naar het aantal leden. Het IVN (= Instituut Natuurbehoud) heeft veel donateurs, maar weinig leden (leden zijn daadwerkelijk actief). Op het ogenblik geen probleem. Een andere constructie bedenken!

Hoe voorkom je vandalisme en inbraken etc. in verenigingsgebouwen

- Beveiliging ver. gebouwen: Hoe? Eventueel ISWI project

Geen vrijwilligers i.p.v. beroepskrachten

- Ik stel vast dat in bijv. verzorgingshuizen veel reguliere banen verdwijnen en daarvoor in de plaats vrijwilligers komen. Ik vind dat een ongewenste vorm van bezuinigen, te meer daar de top riant betaald wordt.
- Er wordt geen goede voorstelling van zaken gegeven van het kostenplaatje voor de nieuwe kinderboerderij in Gendringen. Die brengt het inmiddels gevormde bestuur van de Stichting in problemen.
- Door bezuiniging aan de ene kant ontstaat er lastenverzwaring aan de andere kant, bijv. thuiszorg -> instelling.

Mantelzorgers behoefte aan ondersteuning

- Mentaal zwaar
- Lichamelijk zwaar
- Hoe krijg je vat op die overbelasting
- Verpleging neemt zorg over.
- Voor ouderen en gehandicapten de stoepen en straten ijsvrij maken, zodat ze ook boodschappen kunnen doen en niet weken opgesloten zitten.
- Mobiliteit vergroten
- Houding hulpverleners meer open/oplossingsgericht
- Minder starre regels -> meer gevoel
- Facilitair
- Duidelijke structuur -> korte lijnen
- Betrokkenheid professionele hulpverlener
- Vaste contactpersoon

Van regels naar oplossingen

- Als er een gezonde volwassene in huis woont is het onmogelijk om Huishoudelijke Hulp te krijgen. De persoonlijke verzorging wil ik zelf doen, maar ik heb geen recht op huishoudelijke Hulp bij grote huishoudelijke klussen.
- Huishoudelijke hulp kan ook ontlasting voor mantelzorger zijn
- Op den duur mogelijkheid bieden om AWBZ indicatie 'in te ruilen' met Wmo (zélf je geliefde helpen douchen en iemand anders laten helpen in de huishouding. Dat is ook nog goedkoper)
- Te veel bureaucratie
- Er wordt niet/onvoldoende samengewerkt met hulpvrager over oplossing
- Houding hulpverleners meer open/oplossingsgericht
- Minder starre regels-> meer gevoel
- Facilitair
- Duidelijke structuur -> korte lijnen
- Betrokkenheid professionele hulpverlener
- Vaste contactpersoon
- 'Van regeluitvoerders naar probleemoplossers'
- Hulpverleners vervallen in regels; brengen geen oplossing.

Wensen/eisen aan zorgverleners

- Vaste contactpersoon
- Het zou fijn zijn als er ook eens naar de partner geluisterd werd
- Regiotaxi: van deur tot deur en niet tot bushalte
- Te weinig aandacht voor emotionele achtergronden van de hulpvrager (geen tijd)
- Volwassenen met inwonende verdienende kinderen: deze moeten meebetalen aan eigen bijdrage HV. Als ouders vraag je dat niet van je kind -> we hebben niet gevraagd om ziekte.
- Waarom wordt er niet bezuinigd op hulpmiddelenverstrekking? Bijv. rolsoel z.g.a.n. wordt teruggebracht.... ik wil die gebruiken. Dat kan niet; er moet een nieuwe aanvragen!
- Patiënt geeft aan dat hij alles kan terwijl mantelzorger alles doet
- 10 nov. Mantelzorgdag € 250 jaarlijks als present compliment. Wordt veel later uitbetaald; jammer i.v.m. feestdagen
- Waarom niet meer aandacht voor Buurtzorg?

Niet traag veranderen

- tempo, overleg oké, uitvoering traag.

Mogelijke acties voortkomend uit en doordenkend op de uitkomsten van de dag

Het oprichten van een werkplaats met 15 verenigingsleden/vrijwilligers.

In de gespreksgroep verenigingsleden zat veel eigen energie en potentie. Daarom: een werkplaats van verenigingsleden, ondersteund door ambtenaren-nieuwe-stijl in het kader van de kader zero base budgeting. De taak van de werkplaats: bedenken, opstarten en begeleiden projecten van verenigingen die bijdragen aan twee dingen: ouder leven langer gezond en hebben dus minder snel zorg nodig en jongeren komen minder snel in problemen en hebben dus minder snel zorg nodig. Voor deze werkplaats eenmalig een substantieel veranderkapitaal (richtbedrag 250.000 euro) beschikbaar stellen via prestatieveld 1 in het Wmo-budget als aanloopkosten voor nog grotere besparingen in andere prestatievelden en de jeugdzorg.

Het oprichten van een studenten-penningmeester-pool.

Aan verenigingen en HBO- en MBO-opleidingen bedrijfsadministratie voorstellen een pool van enige tientallen studenten te vormen van die vanuit Oude IJsselstreek afkomstig zijn. Verenigingen die meedoen benoemen geen eigen lid meer als penningmeester maar voor twee jaar achtereen een student uit de pool in de vorm van lintstages. Deze doet de boekhouding en is tevens officieel bestuurslid en leert dus zo al jong verantwoordelijkheid te dragen voor verenigingsleven. De scholen begeleiden dit als stage/leerwerkproject. De welzijnsorganisatie stelt extra capaciteit beschikbaar voor de begeleiding en ontsluit hiermee vrijwilligersorganisaties voor stagiaires.

Het inzetten van MBO en HBO leerlingen voor verschillende projecten

Er zijn een aantal pilotprojecten waarbij leerlingen van het ROC binnen hun opleidingsrichting worden uitgedaagd maatschappelijke problemen en activiteiten uit te voeren. De volgende activiteiten zouden door leerlingen kunnen worden uitgevoerd:

Jongeren van de opleiding sport- en bewegen kunnen ingezet worden voor het lesgeven op scholen, buitenschoolse opvang en in zorginstellingen, voor senioren in het kader van obesitas. Betrek eventueel een zorgverzekeraar als partner en co-financier.

Benader jongeren van de opleiding bouwkunde kunnen samen met de leerlingen van de opleiding beveiliging om na kunnen denken over het onderhoud en veiliger maken van verenigingsgebouwen. Ook zouden de jongeren zelf, vanuit de opleiding, het onderhoud kunnen verrichten bijvoorbeeld in ruil voor het houden van de sportdag op het desbetreffende complex.

Het invoeren van burgeraanbesteding en het op gang helpen van burgercoöperaties.

Niet door het initiatief van inwoners over te nemen, maar hen aan te moedigen en te verleiden door als gemeente buurtwerkprojecten aan te besteden voor onderlinge zorg, eenvoudig onderhoud, groenvoorzieningen en energiebesparing en -opwekking. Bewonersgroepen hierbij ondersteunen door ambtenaren- en welzijnswerkers-nieuwe-stijl. Doel is burgerinzet die wordt vergoed, maar goedkoper is dan professionele inzet en vooral: die er voor zorgt dat inwoners zelf kunnen bepalen hoe ze hun buurt naar eigen smaak organiseren. Geef deze burgers en burgercoöperaties hun eigen budget in het kader van burgergericht werken.

Buren overhandigen de sleutel van het nieuwe huis

Laat geselecteerde buurtburen de sleutel overhandigen aan nieuwe buurtbewoners in plaats van door woningbeheerders (voorstel aan woningcorporatie, makelaars). Buurtburen krijgen daarvoor een training en per sleuteluitreiking een cheque voor buurtactiviteiten. Zou kunnen worden aangehaakt bij buurtbemiddeling. Doel is het versterken van sociale verbanden in de buurt.

Organiseer een beursvloer om vraag en aanbod samen te brengen.

De Beursvloer is een manier waarop vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht. Bedrijven, maatschappelijke partners en vrijwilligers en bewoners kunnen onder het motto: durf te vragen hun eigen vraag en aanbod formuleren. Via de route van de beursvloer kunnen zo eenvoudig nieuwe verbindingen worden gelegd. De gemeente stelt zich op als verbindingsmakelaar. De ervaring bij andere gemeenten leert ook dat het in het kader van bezuinigingen interessant is. Voor het organiseren van een beursvloer kunnen alternatieve financieringsbronnen worden gevonden. Zo dragen in sommige gemeente bijvoorbeeld Fonds1818 en de RABO bank hun steentje bij. Andere bedrijven dragen bij in natura.

Onderbrengen verantwoordelijkheid ondersteuning vrijwilligers

Breng ergens de verantwoordelijkheid voor het registreren en samenbrengen van vrijwilligers onder. Deze vrijwilligerscoördinator kan mantelzorgers met elkaar in contact brengen, kan dienen als vraagbaak voor de verenigingen, kan betrokken ouders koppelen aan het CJG waarna zij als CJG ambassadeur op school kleine opvoedvragen voor hun rekening kunnen nemen.

Experimenteer met het schuiven van financieringsbronnen.

Laat niet het geld maar de vraag leidend zijn en laat mensen zelf hun hulpvraag formuleren. Onderzoek samen met het ministerie of er ruimte is voor een pilot in de gemeente Oude IJsselstreek waarbij maatwerk het leidende principe is.

Jeugdzorg anders organiseren.

Ga uit van de kracht van de mens zelf. Vertrouw erop dat mensen heel goed in staat zijn hun eigen hulpvraag te formuleren. 10 principes waarlangs de zorg voor de jeugd in de toekomst georganiseerd kan worden. Bron: Jeugdcloud de toekomst van zorg voor jeugd (informatieformulier bijgevoegd).

Koffiekamer op scholen.

Ouders praten op het schoolplein over de kinderen, de opvoeding en de vraagstukken die zij daarbij tegenkomen. Zorg dat er op de school een plaats is waar ouders samen kunnen komen; de koffiekamer. Leren van elkaars ervaring, het relativeren, het verbreden van handelingsperspectief en dat allemaal zonder dat er een hulpverlener aan te pas hoeft te komen.

Raadsvergadering d.d.19 april 2012, nr. 16

De raad van de gemeente Oude IJsselstreek,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.21 februari 2011,

gelet op het bepaalde in de *Wet maatschappelijke ondersteuning*,

BESLUIT:

1. De raad heeft kennis genomen van het advies van de Wmo-raad Oude IJsselstreek over het Wmo-beleidsplan 2012-2015.
2. De gemeenteraad stelt het Wmo-beleidsplan 2012-2015 gemeente Oude IJsselstreek vast.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oude IJsselstreek in zijn openbare vergadering van 19 april 2012.

De griffier,

de voorzitter,

J. van Urk

J.P.M. Alberse